

هر آنچه که باید درباره دانشگاه تهران بدانید.

هدیه تقی زاده

الهام گرفته از تصویر خیالی دو پرنده است که بال‌هایشان را برای اوج گرفتن و برخاستن از زمین باز کرده‌اند. عده‌ای دیگر آن را تمثال کتابی که به صورت باز در مقابل دیدگان گذاشته شده می‌دانند که بیان‌گر ارزش مطالعه و تحقیق است. اما از تاریخچه و نحوه ساخت این سردر اطلاعات و اسناد کاملی به دست نیامده است.

از سر در که بگذریم و وارد محوطه دانشگاه شویم با دانشکده‌های مختلفی روبرو می‌شویم.

پردیس مرکزی دانشکده‌های فنی، پردیس علوم، پردیس هنرهای زیبا، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی و دانشکده‌های علوم پزشکی در سایت مرکزی دانشگاه تهران در قلب تهران هستند. (البته دانشگاه علوم پزشکی تهران و دانشگاه تهران دو دانشگاه جدا هستند ولی محوطه آن‌ها یکسان است و کاملاً به یکدیگر راه دارند.)

بقیه دانشکده‌ها خارج از سایت مرکزی هستند و در خیابان امیرآباد جمع شده‌اند. خیلی‌ها فقط پردیس مرکزی دانشگاه تهران را می‌شناسند اما دانشگاه تهران اکنون بسیار گسترش یافته است و

دانشگاه تهران اولین دانشگاه ایران است و در سال ۱۳۱۳ به دستور رضاشاه پهلوی ساخته شده است. برخی منابع ادعا کرده‌اند که کلیات طرح تأسیس دانشگاه تهران توسط دکتر محمود حسابی به وزیر فرهنگ وقت پیشنهاد داده شده است.

الگوی دانشگاه تهران از مؤسسات آموزش عالی فرانسه برداشته شد و حتی طراحان ساختمان‌های دانشگاه تهران مهندسین فرانسوی بودند و دروس و برنامه‌های هنرکده (دانشکده هنرهای زیبای فعلی) دقیقاً بر اساس الگوی دانش‌سرای عالی ملی هنرهای زیبای پاریس طراحی شد. بنابراین می‌توان این دانشگاه را یک خانه تاریخی نامید.

دانشگاه تهران الگوی آموزش عالی مدرن در ایران و «دانشگاه مادر» است. اهمیت و تأثیرگذاری آن در ایران آن قدر زیاد است که در دهه هفتاد تصویر سر در دانشگاه تهران را به عنوان «نماد آموزش عالی کشور» روی اسکناس چاپ کردند.

سردری که خیلی‌ها آرزوی رد شدن از آن به عنوان دانشجوی دانشگاه تهران را در دل می‌پروراند. برخی بر این عقیده هستند که طرح سردر دانشگاه،

پردیس های مختلف آن در شهرهای مختلف ایران از شمال تا جنوب وجود دارند. مثل: دانشکده های فنی فومن و کاسپین، پردیس بین المللی کیش، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی کرج، پردیس فارابی قم و پردیس ابوریحان پاکدشت.

وسعت دانشگاه تهران بیشتر از یک میلیون متر مربع برآورد شده است و با ۴۴ دانشکده، بیشتر از ۵۰ موسسه تحقیقاتی، پژوهشی و مطالعاتی، ۲۰۰۰ نفر اعضای هیئت علمی ثابت، بیش از ۴۶۰ نفر استاد تمام و ۵۲ هزار دانشجوی یک دانشگاه خیلی خیلی بزرگ محسوب می شود.

و اما از فضای فوق العاده زیبای دانشگاه هر چه بگویم کم گفته ام. محیطی سرسبز و خرم که همچون باغی در دل دود و دم خیابان انقلاب است. صدای پرندگان حتی در شب هم قطع نمی شود. گاهی هم پرواز دسته ای پرندگان به چشمتان می خورد.

وقتی در محوطه قدم می زنی، دانشجویها را گروه گروه می بینی که دور هم روی چمن ها لم داده اند. بعضی ها املت می خورند، بعضی ها هم صاف نشسته اند و چشمانشان را بسته اند چون دارند مافیا بازی می کنند. از یک طرف صدای خنده و جیغ و داد می شنوی و نگاه که می کنی می بینی یک نفر با صورتی پر از کیک و لباس هایی سفید از برف شادی و همه می خواهند با او عکس بگیرند. اگر شیطنتشان گل کند ممکن است او را روی دست هایشان بلند کنند و در دریاچه روبروی مسجد بیندازندش.

اما چیزی که گفتنش خالی از لطف نیست این حقیقت است که دانشگاه تهران فضایی سیاسی دارد و هر از چندگاهی عده ای دانشجوی را می بینی که دور هم جمع شده اند و شعار می دهند. خودتان هم بهتر می دانید که دانشجویان از قدیم الایام مطالبه گر و نگران بوده اند.

دانشکده های متنوع باعث ارتباط دانشجویان رشته های مختلف با همدیگر می شود. مثلاً تو یک بچه فنی هستی اما سر سوزن ذوقی هم در ادبیات داری. بنابراین می توانی بروی سر کلاس استاد شفیع کدکنی بنشین. البته یکی دو ساعتی زودتر باید بروی چون صندلی گیرت نخواهد آمد. اگر هم اهل تئاتر و موسیقی یا شاید فلسفه هستی، در دانشکده ها به رویت باز است.

کنار هم قرار گرفتن بیشتر از هزار رشته به دانشجویها کمک می کند تا با هم روی پروژه های مختلف کار

کنند و این مهم ترین ویژگی دانشگاه تهران است. رشته هایی در حوزه علوم انسانی، هنر، مهندسی، علوم پایه و کشاورزی. اصلاً به همین دلیل است که دانشگاه تهران را یک دانشگاه جامع می نامند.

دانشگاه تهران ارتباط خوبی با دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی جهان دارد و هر ساله با حمایت دانشگاه، تعداد قابل توجهی دانشجوی برای استفاده از فرصت های مطالعاتی به خارج از کشور اعزام می شوند. این دانشگاه در سراسر دنیا شناخته شده است و اگر به دنبال اپلای و این ماجراها هستید، دانشگاه تهرانی بودن شما شانس پذیرشتان را بالا می برد.

دانشگاه تهران در رتبه بندی های جهانی رتبه خوبی دارد و در خیلی از این رتبه بندی ها عنوان برترین دانشگاه کشور را کسب کرده است. مثلاً در رتبه بندی Shanghai ۲۰۲۰ رتبه ۴۰۰-۳۰۱ جهان و اول ایران، در رتبه بندی Webometrics ۲۰۲۰ رتبه ۴۱۸ جهان و اول ایران و در رتبه بندی URAP ۲۰۲۰ رتبه ۲۴۵ جهان را به دست آورده است. اما در برخی رشته های خاص حرف ویژه ای برای گفتن دارد و رتبه های دو رقمی کسب کرده است

دریافت جایزه صلح نوبل توسط شیرین عبادی (تنها ایرانی دارنده جایزه صلح نوبل)، جایزه اسکار توسط اصغر فرهادی (اولین کارگردان ایرانی دارنده اسکار)، مدال فیلدز ۲۰۱۸ توسط کوچر بیرکار، ساخت اتومبیل خورشیدی غزال، ربات سورنا، ربات جراح و ... تنها بخشی از صدها دستاورد علمی و فرهنگی دانشگاه تهران هستند.

از حق نگذریم نمی توان لذت داشتن مدرک دانشگاه تهران و پز دادن با آن را انکار کرد. انگار آدم ها جور دیگری به تو نگاه می کنند و با این مدرک راحت تر می توانی کار پیدا کنی.

دانشگاه تهران ارتباط نزدیک با صنایع و سازمان های اجرایی ایران دارد و دانشجویان می توانند با این پشتوانه پروژه های علمی خودشان را در سطح ملی انجام دهند که همین می تواند زمینه ای برای شغل آینده شان باشد. همچنین می توانند با حمایت پارک علم و فناوری ایده های خلاقانه شان را به کسب و کار تبدیل کنند و خودشان شغل آینده شان را بسازند.

کتابخانه مرکزی: این کتابخانه که بلندترین ساختمان پردیس مرکزی است، بزرگ ترین کتابخانه دانشگاهی ایران می باشد و شامل انبوهی از گنجینه های خطی

و کتاب‌های نفیس است. دانشجویان می‌توانند علاوه بر استفاده از کتابخانه اختصاصی دانشکده خود، به صورت آنلاین و حضوری از مزایای کتابخانه مرکزی بهره‌مند شوند.

مرکز مشاوره دانشگاه تهران، چتر حمایتی روانشناسان و مشاوران خبره برای دانشجویان به صورت حضوری و تلفنی در تمام طول تحصیل در خوابگاه و دانشگاه است. اگر روزی روزگاری دچار چالش‌های مختلف روحی و تحصیلی شدید، بحران هویتی پیدا کردید یا هر گونه دغدغه دیگر، اعضای مرکز مشاوره می‌توانند به شما کمک کنند. به هر حال دانشگاه محیطی جدید است و با دبیرستان تفاوت‌هایی دارد و «ممکن» است شخصیت جدیدی که در میان انبوه پسرها و دخترها دارید کمی با گذشته‌تان فرق کند. اگر خوابگاهی باشید هم مشکلات خوابگاه و دلتنگی و سایر قضایا پیش می‌آید. شاید هم عاشق شدید. کسی چه می‌داند. در هر صورت فکر می‌کنم مرکز مشاوره به دردتان می‌خورد.

بیمه درمانی دانشگاه تهران: با استفاده از این بیمه در صورت هر گونه مشکل می‌توانید به مرکز بهداشت و درمان دانشگاه تهران (پلی کلینیک ۱۶ آذر) مراجعه کنید و از خدمات کلینیک‌های تخصصی که بسیار ارزان قیمت‌تر از بیرون است، بهره ببرید. بنیاد حامیان دانشگاه: نهادی غیر دولتی که با حمایت مالی دانش‌آموختگان و خیرین شکل گرفته و هر ساله صدها نفر از دانشجویان مستعد و برتر کارشناسی که معدل دو ترم متوالی گذشته بالاتر از ۱۷ داشته باشند را بورسیه می‌کند.

کانون‌های فرهنگی هنری، انجمن‌های علمی، کلاس‌های آموزشی غیر درسی، گردش‌های علمی، مسابقه‌های فرهنگی و هنری، نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های مختلف که در طول سال برگزار می‌شوند، فرصتی است تا همه دانشگاه تهرانی‌ها بتوانند از جنبه‌های مختلف رشد کنند.

از لحاظ ورزشی نیز دانشگاه امکانات خوبی را برای دانشجویها فراهم کرده است. از جمله فضاهای ورزشی برای دخترها و پسرها، استادیوم ورزشی اختصاصی، استخر سر پوشیده و سالن‌های ورزشی مختلف.

موزه‌ها و مکان‌های فرهنگی دانشگاه یکی از جذاب‌ترین امکانات دانشگاه‌اند. موزه جانورشناسی، موزه زمین‌شناسی، هربالیوم گیاه‌شناسی (مجموعه‌ای

عظیم از گیاهان طبقه‌بندی‌شده‌ی ایران و جهان) موزه مقدم، موزه باستان‌شناسی، باغ‌موزه نگارستان با فضای تاریخی بی‌نظیر و شاهکارهای هنرمندان مرکز تئاتر مولوی تنها تالار دانشگاهی کشور: اگر گاهی از روزمرگی‌ها خسته و دل‌زده شدید، می‌توانید سری به مرکز تئاتر مولوی بزنید و کار بچه‌های دانشکده هنرهای زیبا را از نزدیک تماشا کنید.

یکی از ویژگی‌های دانشگاه تهران که آن را از بقیه متمایز می‌کند، افرادی است که از این دانشگاه فارغ‌التحصیل شده‌اند. (چیزی حدود ۲۶۰ هزار نفر تا به امروز) برخی از آن‌ها کسانی بودند که خوش درخشیدند و چیزی به این جهان اضافه کردند. بهترین در حیطه خود بودند و اگر رفته‌اند، نامشان هنوز زنده است. بزرگانی همچون:

علی‌اکبر دهخدا، بدیع‌الزمان فروزان‌فر، محمد معین، بدرالزمان قریب، محمدابراهیم باستانی‌پاریزی، عبدالحسین زرین‌کوب، سیمین دانشور، محمود حسابی، مصطفی چمران، مهدی بازرگان، فضل‌الله رضا، لطفعلی عسکرزاده، مرتضی قریب، محمدرضا شفیعی کدکنی، ایرج افشار، محمدحسن گنجی، قیصر امین‌پور، ناصر کاتوزیان، محمد مفتاح، مرتضی مطهری، محمدجواد باهنر، محمد بهشتی، مرتضی ممیز، عباس کیارستمی، سهراب سپهری، اصغر فرهادی، حسین علیزاده، ابوالحسن بنی‌صدر، سید محمد خاتمی، حسن روحانی، سید موسی صدر، و...

گویی این خانه به هر کسی که واردش می‌شود دو بال می‌دهد تا به سمت یک زندگی تازه پرواز کند.